

werden er toen tijdelijk 300 ter beschikking gesteld uitsluitend voor het vervoer van de suikerbieten (die leverden 35 000 ton suiker op). Het Militair Gezag beschikte toen voorts over de 80 eigen vrachtauto's die eindelijk uit Engeland waren gearriveerd, en het had in het gehele bevrijde Zuiden nog 600 burger-vrachtauto's of andere auto's die voor vrachtvervoer konden worden gebruikt, weten te vinden.

Over al deze transportmiddelen kon het Militair Gezag rechtstreeks beschikken. Om ze zo effectief mogelijk te gebruiken werd een Centraal Transportbureau opgericht dat nauw samenwerkte met de afdeling vervoer van het bureau van het College van algemene commissarissen. De bevordering van het effectieve gebruik was overigens geen simpele zaak. 'Een grote moeilijkheid die zich bij de coördinatie van het transport voordoet', aldus het College in een terugblik op de maanden november en december, 'is het gebrek aan communicatiemiddelen, met name gebrek aan telefoon, telegraaf en post.'¹

Bevredigend kon men de voedselsituatie in het bevrijde Zuiden omstreeks de jaarwisseling '44-'45 nog niet noemen² maar de crisis die zich in oktober en november had voorgedaan, was in elk geval bezworen. De rantsoenen bleven er krap, maar er werd geen honger meer geleden.

Verdere transportproblemen / Het energietekort

Voordat wij de verdere transportproblemen in het bevrijde Zuiden alsmede het daarmee samenhangende energietekort (tekort aan steenkolen, gas en electriciteit) gaan behandelen, is het nodig dat wij iets schrijven over het lichaam dat wij reeds enkele malen noemden en dat er in opdracht van het Militair Gezag voor moest zorgen dat een zo verstandig mogelijk economisch beleid werd gevoerd: het College van algemene commissarissen voor landbouw, handel en nijverheid. Het heeft zin,

¹ 'Kort verslag over de werkzaamheden van het College van algemene commissarissen voor landbouw, handel en nijverheid over de maanden november-december 1944' (12 april 1945), p. 7-8 (MG, Staf, Sectie VI, doos 11, no. 48). ² Toen op 5 december in een vergadering van de in Londen achtergebleven ministers een brief was voorgelezen waarin vrouwen uit Eindhoven, menend dat de voedselnood aan het falen van het kabinet te wijten was, het voorstel hadden gedaan dat de ministers maar eens moesten trachten uit te komen met de Eindhovense rantsoenen, zei de Booy dat het effectiever zou zijn indien generaal Edwards, hoofd van de *Shaef-Mission*, op die rantsoenen werd gezet.